

NÂNG CAO NĂNG LỰC VÀ ĐẠO ĐỨC CÁCH MẠNG CỦA ĐỘI NGŨ CÁN BỘ, ĐẢNG VIÊN, GÓP PHẦN TĂNG CƯỜNG SỨC CHIẾN ĐẤU CỦA ĐẢNG

NGUYỄN THỊ TRANG *

Đất nước ta đang đẩy mạnh công cuộc đổi mới, thực hiện công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế sâu rộng trong bối cảnh có sự tác động mạnh mẽ của cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư; đây là cơ sở nền tảng dẫn đến sự biến đổi sâu sắc về tính chất và trình độ của lực lượng sản xuất và quan hệ sản xuất trong đời sống xã hội. Thực tiễn đó đặt ra cho Đảng ta những nhiệm vụ chính trị vô cùng to lớn và nặng nề, khó khăn và phức tạp, đòi hỏi đội ngũ cán bộ, đảng viên phải được nâng cao cả về năng lực và đạo đức cách mạng, xứng đáng là lực lượng tiên phong, đủ sức hoàn thành trọng trách to lớn mà thời đại và nhân dân giao phó.

Vai trò của đội ngũ cán bộ, đảng viên trong công tác xây dựng Đảng và những yêu cầu cấp thiết đặt ra hiện nay

Ở nước ta, đội ngũ cán bộ, đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam luôn được đặt ở vị trí hàng đầu với vai trò nòng cốt và quyết định sự tồn tại, phát triển lớn mạnh và thực hiện sứ mệnh lãnh đạo cách mạng của Đảng.

Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh từng nhấn mạnh: “Cán bộ là cái gốc của mọi việc”⁽¹⁾, “muôn việc thành công hoặc thất bại đều do cán bộ tốt hoặc kém”⁽²⁾. Người cho rằng, “vấn đề cán bộ là một vấn đề rất trọng yếu, rất cần kíp”⁽³⁾ và khẳng định: “Để lãnh đạo cách mạng, Đảng phải mạnh. Đảng mạnh là do chi bộ tốt. Chi bộ tốt là do các đảng viên đều tốt”⁽⁴⁾. Do vậy, nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, đảng viên luôn là một nhiệm vụ thường xuyên, liên tục, cấp bách của mỗi tổ chức cơ sở đảng.

Thực tiễn cách mạng Việt Nam hơn 90 năm qua đã một lần nữa khẳng định vai trò, vị trí quyết định của đội ngũ cán bộ, đảng

viên trong quá trình xây dựng, trưởng thành và phát triển của Đảng. Đến nay, Đảng ta vẫn luôn quan tâm đến công tác cán bộ, xem đây là “vấn đề then chốt”, thậm chí còn là “vấn đề then chốt của then chốt trong công tác xây dựng Đảng”⁽⁵⁾. Nghị quyết số 26-NQ/TW, ngày 19-5-2018, của Hội nghị lần thứ bảy Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XII đã nhận định: “Cán bộ là nhân tố quyết định sự thành bại của cách mạng; công tác cán bộ là khâu “then chốt” của công tác xây dựng Đảng và hệ thống chính trị. Xây dựng đội ngũ cán bộ, nhất là cán bộ cấp chiến lược là nhiệm vụ quan trọng hàng đầu, là công việc hệ trọng

* TS, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia Sự thật

(1), (2), (3) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*. Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2011, t. 5, tr. 309, 280, 313

(4) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, *Sđd*, t. 15, tr. 113

(5) Phạm Minh Chính: “Tăng cường công tác thực tiễn và nghiên cứu lý luận về công tác cán bộ trong tình hình mới”, in trong sách *Tư tưởng Hồ Chí Minh về cán bộ và công tác cán bộ*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2018, tr. 281

của Đảng, phải được tiến hành thường xuyên, thận trọng, khoa học, chặt chẽ và hiệu quả. Đầu tư xây dựng đội ngũ cán bộ là đầu tư cho phát triển lâu dài, bền vững⁽⁶⁾. Đó là quan điểm, nguyên tắc nhất quán của Đảng ta, là sự đúc kết sâu sắc từ lý luận và thực tiễn lãnh đạo của Đảng qua nhiều thập niên, là sự kế thừa quan điểm, tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh về cán bộ và công tác cán bộ.

Trong giai đoạn hiện nay, kinh tế thị trường đã, đang và sẽ là xu thế khách quan để giải phóng triệt để các tiềm năng xã hội, giải phóng năng lực sáng tạo của các cá nhân, kiến thiết và phát triển các năng lực xã hội. Sự phát triển như vũ bão của khoa học - công nghệ cùng với quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa ngày càng mạnh mẽ ở nước ta đã tạo tiền đề cho vai trò, trách nhiệm cá nhân của người cán bộ được định hình và phát huy. Kinh tế thị trường kết hợp với sự bùng nổ của cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư đã và đang tạo ra sự phát triển vượt bậc, tạo điều kiện thực hiện sự công khai, minh bạch và công bằng xã hội, không chỉ trong lĩnh vực phân phối, mà quan trọng hơn, là thực hiện công bằng về cơ hội và nguồn lực phát triển. Trước sự thay đổi nhanh chóng của lực lượng sản xuất xã hội, với tư cách là sự phản ánh tính chất và trình độ của nền kinh tế, mọi thiết chế của kiến trúc thượng tầng xã hội ở nước ta đang đứng trước yêu cầu cấp thiết phải đổi mới mạnh mẽ để thích ứng với sự phát triển mới. Chính vì vậy, công tác cán bộ cũng đang đặt ra những yêu cầu mới để nâng cao hiệu quả, thích ứng nhanh và kịp thời trước một thể chế kinh tế đầy năng động và sáng tạo.

Sự phát triển của nền kinh tế thị trường và khoa học - công nghệ đã làm chuyển động mạnh mẽ hệ giá trị tinh thần xã hội. Mặt trái của nó là sự suy thoái về đạo đức, lối sống của không ít cán bộ, đảng viên. Quan liêu, tham nhũng phát triển, sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong đội ngũ cán bộ,

đảng viên trở thành mối đe dọa đối với sự tồn vong của Đảng, Nhà nước và chế độ. Chính vì lẽ đó, bên cạnh yêu cầu về năng lực, vấn đề có tính cấp thiết đối với đội ngũ cán bộ, đảng viên hiện nay chính là yêu cầu về việc giữ gìn đạo đức cách mạng, phẩm chất, lối sống và động cơ trong sáng của một người cộng sản chân chính.

Công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước trong nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa gắn với hội nhập quốc tế sâu rộng như hiện nay vừa là sự khởi động, vừa là nguyên nhân nội tại dẫn đến quá trình đổi mới tư duy của đội ngũ cán bộ, đảng viên, khắc phục những trì trệ, bảo thủ và giáo điều trước đây. Sẽ là sai lầm nếu đồng nhất yêu cầu về trình độ, phẩm chất, năng lực của cán bộ và công tác cán bộ trong giai đoạn trước đây với yêu cầu về trình độ, phẩm chất, năng lực của cán bộ và công tác cán bộ trong quá trình phát triển kinh tế thị trường và sự bùng nổ của công nghệ hiện đại ngày nay. Không ít những chuẩn mực trước đây đã không còn phù hợp với xu thế hội nhập quốc tế cũng như với tính chất của nền kinh tế và trình độ khoa học - công nghệ hiện nay.

Như vậy, xu hướng hội nhập quốc tế cùng với sự phát triển không ngừng của khoa học - công nghệ và kinh tế thị trường, *một mặt*, góp phần xác lập tính năng động của con người về mặt tư duy và tư tưởng cho đổi mới và phát triển; *mặt khác*, cũng là một thử thách rất gay gắt do quá trình đan xen đầy phức tạp giữa cái tích cực, lành mạnh, hợp lý với cái tiêu cực, không lành mạnh, giữa tự phát lẫn tự giác, cái mới tiến bộ lẫn cái cũ, lạc hậu; thậm chí, xuất hiện cả những biểu hiện trái với đạo lý và pháp lý. Đây vừa là nguyên nhân nội tại, vừa là động lực quan trọng để chúng ta tiếp tục tạo chuyển biến mạnh mẽ, đột phá hơn trong đánh giá, quy

(6) Văn kiện Hội nghị lần thứ 7 Ban Chấp hành Trung ương khóa XII, Văn phòng Trung ương Đảng, Hà Nội, 2018, tr. 54

hoạch, luân chuyển cán bộ trước yêu cầu của tình hình mới⁽⁷⁾.

Những giải pháp chủ yếu nhằm nâng cao năng lực và đạo đức cách mạng cho đội ngũ cán bộ, đảng viên

Về nâng cao năng lực, trình độ cho đội ngũ cán bộ, đảng viên

Giải quyết tốt vấn đề nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, đảng viên - một nhiệm vụ rất quan trọng của công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng trong tình hình hiện nay - sẽ góp phần trực tiếp nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của Đảng, giúp xây dựng Đảng ta thực sự trong sạch, vững mạnh, như Chủ tịch Hồ Chí Minh từng dạy: Đảng viên tốt thì chi bộ tốt, chi bộ tốt thì Đảng vững mạnh và lãnh đạo cách mạng thắng lợi.

Để nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, đảng viên, cần tập trung thực hiện một số nội dung cơ bản sau:

Một là, đẩy mạnh công tác đào tạo, bồi dưỡng, nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ của cán bộ, đảng viên nhằm đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ được giao.

Để thực hiện những nhiệm vụ cách mạng to lớn, nặng nề đó, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã khẳng định: “huấn luyện cán bộ là công việc gốc của Đảng”⁽⁸⁾; “Bồi dưỡng thể hệ cách mạng cho đời sau là một việc rất quan trọng và rất cần thiết”⁽⁹⁾.

Cần chú trọng đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, đảng viên toàn diện về kiến thức chính trị, pháp luật, chuyên môn, nghiệp vụ, năng lực và các mặt kỹ năng, đáp ứng yêu cầu công tác, khuyến khích cán bộ tham gia học tập, nâng cao trình độ, chú trọng chất lượng đào tạo, năng lực thực tế, lấy hiệu quả công việc làm thước đo chính trong bình xét thi đua, khen thưởng, nâng lương, bổ nhiệm.

Tiếp tục phát hiện, lựa chọn những cán bộ trẻ có trình độ, năng lực, tâm huyết với ngành, nghề để đào tạo, bồi dưỡng chuyên sâu nhằm xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên tinh thông về chuyên môn, nghiệp vụ.

Xây dựng cơ chế đề cao và khuyến khích cán bộ tự học; trao quyền và trách nhiệm cho cán bộ, công chức trong việc lựa chọn chương trình, địa điểm và thời gian tham gia các khóa đào tạo, bồi dưỡng để không ngừng nâng cao năng lực công tác.

Nghiên cứu, tổ chức một cách khoa học, hợp lý hệ thống các cơ sở đào tạo, bồi dưỡng cán bộ. Tổ chức biên soạn lại các chương trình, tài liệu bồi dưỡng cán bộ sao cho phù hợp với điều kiện thực tiễn, theo yêu cầu vị trí công tác. Thực hiện quy trình tổ chức đào tạo, bồi dưỡng cán bộ một cách khoa học, đồng bộ từ xác định nhu cầu đến biên soạn chương trình, tài liệu, xây dựng kế hoạch, tổ chức đào tạo, bồi dưỡng, đánh giá, chỉnh sửa, bổ sung chương trình, tài liệu.

Hai là, đổi mới tư duy và cách thức trong công tác đánh giá, sử dụng cán bộ.

Đây là một việc khó, bởi tư tưởng, hành động của con người không ngừng vận động; do đó, cách đánh giá cũng phải vận động, thay đổi sao cho phù hợp với thực tiễn và xu hướng phát triển. Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, “đối với cán bộ, chẳng những phải xem xét rõ ràng trước khi cất nhắc mà sau khi đã cất nhắc phải giúp đỡ họ, rèn luyện họ, vun trồng lòng tự tin, tự trọng của họ”⁽¹⁰⁾. Công tác quy hoạch thực chất là công việc phát hiện, sử dụng nhân tài. Trong điều kiện hiện nay, để công tác đánh giá, sử dụng cán bộ, đảng viên thực sự khách quan, khoa học và công tâm, cần lấy mức độ, khả năng hoàn thành nhiệm vụ làm thước đo. Công tác cán bộ còn phải chú trọng khâu rà soát, đánh giá, phân loại cán bộ; từ đó, có kế hoạch sắp xếp đội ngũ cán bộ hợp lý, bố trí cán bộ theo tiêu

(7) Xem Trần Đình Hoan: *Đánh giá, quy hoạch, luân chuyển cán bộ lãnh đạo, quản lý thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2009

(8) Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t. 5, 309

(9) Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t. 15, tr. 612

(10) Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t. 5, tr. 322

chuẩn chức danh đã xây dựng; tổ chức luân chuyển, điều động, sắp xếp lại cán bộ, đảng viên; xây dựng quy trình quản lý cán bộ chặt chẽ, phòng ngừa sai phạm, tiêu cực trong công tác chuyên môn.

Ba là, nâng cao chất lượng công tác tổ chức cán bộ và chính sách cán bộ.

Thường xuyên đổi mới, nâng cao chất lượng công tác cán bộ phù hợp với tình hình thực tiễn, như yêu cầu của Nghị quyết số 26-NQ/TW, ngày 19-5-2018, của Hội nghị lần thứ bảy Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XII: “Xây dựng đội ngũ cán bộ phải xuất phát từ yêu cầu, nhiệm vụ của thời kỳ mới; thông qua hoạt động thực tiễn và phong trào cách mạng của nhân dân; đặt trong tổng thể của công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng; gắn với đổi mới phương thức lãnh đạo của Đảng, kiện toàn tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả và nâng cao dân trí, đào tạo nhân lực, nhất là nhân lực chất lượng cao, thu hút, trọng dụng nhân tài”⁽¹¹⁾. Tập trung nguồn lực ưu tiên cho cải cách chính sách tiền lương, chế độ đãi ngộ, tạo động lực làm việc, đổi mới hoạt động khen thưởng, nâng cao trách nhiệm, kỷ luật, kỷ cương hành chính và đạo đức công vụ của cán bộ, công chức, viên chức. Chuẩn hóa, siết chặt kỷ luật, kỷ cương đi đôi với xây dựng thể chế, tạo môi trường, điều kiện để thúc đẩy đổi mới, phát huy sáng tạo và bảo vệ cán bộ dám nghĩ, dám làm, dám đột phá, dám chịu trách nhiệm vì lợi ích chung.

Về nâng cao đạo đức cách mạng cho cán bộ, đảng viên

Đây mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa, phát triển kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa, chủ động và tích cực hội nhập quốc tế sâu rộng là những chủ trương lớn trong đường lối đổi mới toàn diện của Đảng ta. Tuy nhiên, bên cạnh mặt tích cực, mặt trái của kinh tế thị trường và hội nhập quốc tế đang tác động đến lý tưởng, niềm tin, đạo đức của cán bộ, đảng viên và nhân dân. Nó kích

thích chủ nghĩa cá nhân, lối sống ích kỷ, thực dụng, “lợi ích nhóm”, chạy theo lợi ích vật chất tầm thường, coi nhẹ lý tưởng chính trị, đạo đức cao quý, xem thường giá trị chân - thiện - mỹ và làm xói mòn bản sắc văn hóa dân tộc, dẫn đến nguy cơ làm giảm sút đạo đức cách mạng của người cán bộ, đảng viên.

Muốn giữ gìn được đạo đức cách mạng của người cán bộ, đảng viên trong giai đoạn hiện nay, cần tập trung vào các giải pháp chủ yếu sau:

Một là, tăng cường công tác giáo dục, rèn luyện đạo đức cách mạng cho cán bộ, đảng viên; chủ động ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống và những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong đội ngũ cán bộ, đảng viên.

Giáo dục đạo đức cách mạng là sự chuẩn bị tích cực và chủ động phát huy những nhân tố mới trong hoạt động lãnh đạo, quản lý để cổ vũ những phẩm chất tốt đẹp, tạo nên dư luận rộng rãi ủng hộ cái đúng, cái tốt, cái đẹp; phê phán và loại bỏ cái sai, cái tiêu cực, cái xấu ra khỏi đời sống tinh thần của xã hội và của con người. Đạo đức cách mạng là kết quả của quá trình nỗ lực giáo dục và tự giác giáo dục, tự rèn luyện của mỗi cá nhân theo các chuẩn mực đạo đức xã hội, như Chủ tịch Hồ Chí Minh đã thường xuyên nhắc nhở: “Đạo đức cách mạng không phải trên trời sa xuống. Nó do đấu tranh, rèn luyện bền bỉ hằng ngày mà phát triển và củng cố. Cũng như ngọc càng mài càng sáng, vàng càng luyện càng trong”⁽¹²⁾. Để đạt được những nội dung và yêu cầu về đạo đức của cán bộ, đảng viên trong nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa, đòi hỏi phải thực hiện đồng bộ các biện pháp như:

- Đây mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, xây dựng đạo đức cách mạng.

(11) Văn kiện Hội nghị lần thứ 7 Ban Chấp hành Trung ương khóa XII, Sđd, tr. 55

(12) Hồ Chí Minh: Toàn tập, Sđd, t. 11, tr. 612

- Gắn liền giáo dục đạo đức với giáo dục chính trị tư tưởng, giáo dục tư duy khoa học và giáo dục pháp luật.

- Biến quá trình giáo dục đạo đức thành quá trình tự giác giáo dục, rèn luyện đạo đức cách mạng của cán bộ lãnh đạo, quản lý.

- Tăng cường hiệu quả kiểm tra, giám sát của các cấp, các ngành, Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội và nhân dân, các phương tiện thông tin đại chúng đối với đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý. Tăng cường hiệu lực kiểm tra, giám sát đối với giáo dục đạo đức và đấu tranh chống nạn quan liêu, tham nhũng, lãng phí; ngăn chặn sự suy thoái, biến chất về đạo đức của một bộ phận cán bộ lãnh đạo, quản lý hiện nay là việc làm thường xuyên, có ý nghĩa vô cùng quan trọng.

Đây là những nội dung trọng tâm, xuyên suốt và cấp bách nhất trong công tác xây dựng Đảng hiện nay. Tổ chức đảng không thể trong sạch, vững mạnh và không nâng cao được năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu nếu đội ngũ cán bộ, đảng viên chất lượng thấp, một bộ phận yếu kém, suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống. Do đó, cần đổi mới, nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác giáo dục, rèn luyện cán bộ, đảng viên về mục đích, lý tưởng của Đảng, về phẩm chất đạo đức, tư cách người đảng viên cộng sản qua việc đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Đặc biệt, coi trọng và tổ chức tốt việc giáo dục, rèn luyện cán bộ, đảng viên qua thực tiễn công tác và sinh hoạt đảng, qua gương người tốt, việc tốt trong cơ quan, đơn vị. Tăng cường quản lý chặt chẽ đội ngũ cán bộ, đảng viên về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, trình độ, năng lực và quan hệ xã hội, gắn kết chặt chẽ công tác quản lý đảng viên với quản lý cán bộ, giữa quản lý đảng viên ở nơi công tác và nơi cư trú để chủ động phòng ngừa, kịp thời phát hiện, ngăn chặn những biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống trong đội ngũ cán bộ, đảng viên, không để các thế lực thù địch lợi dụng phá hoại.

Hai là, nâng cao chất lượng công tác sinh hoạt chi bộ, công tác xây dựng Đảng; đề cao sự gương mẫu, trách nhiệm của cấp ủy, lãnh đạo, cán bộ, đảng viên.

Nâng cao chất lượng sinh hoạt của chi bộ: Cần tiên hành đổi mới và nâng cao chất lượng nghị quyết của chi bộ theo hướng cụ thể, thiết thực, tập trung lãnh đạo các vấn đề trọng tâm, trọng yếu của cơ quan, đơn vị. Đặc biệt coi trọng công tác tổ chức thực hiện nghị quyết, phải bảo đảm cho việc triển khai thực hiện nghị quyết đạt hiệu quả thiết thực. Đổi mới mạnh mẽ phương thức lãnh đạo, phong cách và lề lối làm việc của cấp ủy chi bộ thực sự dân chủ, thiết thực, “nói đi đôi với làm”. Đổi mới hình thức, nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ, bảo đảm tính lãnh đạo, tính giáo dục và tính chiến đấu trong sinh hoạt đảng. Thực hành rộng rãi dân chủ trong sinh hoạt chi bộ, bảo đảm cho các quyền của đảng viên được thực hiện một cách nghiêm túc, đúng đắn và đầy đủ. Thực hiện nghiêm chế độ tự phê bình và phê bình, coi đó là công cụ sắc bén để giáo dục, rèn luyện cán bộ, đảng viên, là biện pháp tích cực để củng cố, tăng cường đoàn kết thống nhất, xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh.

Về công tác xây dựng Đảng và phát triển đảng: Kết nạp đảng viên là một nhiệm vụ quan trọng, thường xuyên, có tính quy luật trong công tác xây dựng Đảng nhằm tăng sức chiến đấu, bảo đảm sự kế thừa của Đảng. Để nâng cao chất lượng công tác kết nạp đảng, *một mặt*, chi bộ cần chủ động làm tốt công tác giáo dục, bồi dưỡng tạo nguồn phát triển đảng, nguồn càng phong phú thì tổ chức đảng càng có điều kiện lựa chọn kỹ càng, nguồn phát triển đảng tốt sẽ cho những đảng viên có chất lượng; *mặt khác*, phải xem xét kỹ động cơ, mục đích của người xin vào Đảng để kịp thời giúp đỡ quần chúng đủ điều kiện sớm trở thành đảng viên; đồng thời, phải thực hiện đúng tiêu chuẩn xét kết nạp đảng và các thủ tục, quy trình trong công tác kết nạp đảng theo quy định.

Đề cao sự gương mẫu, trách nhiệm của cấp ủy, lãnh đạo, cán bộ, đảng viên: Đây là giải pháp rất quan trọng. Cấp ủy và lãnh đạo cơ quan, đơn vị là những người có trách nhiệm cao nhất trong xây dựng Đảng và giáo dục tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống cho cán bộ, đảng viên ở cơ quan, đơn vị. Sự gương mẫu của tập thể cấp ủy, lãnh đạo cơ quan, đơn vị, đặc biệt là của đồng chí bí thư chi bộ vừa là tấm gương, vừa là chỗ dựa về tinh thần cho cán bộ, đảng viên. Chính vì vậy, cần tập trung xây dựng, thực hiện nghiêm túc các quy chế, quy định nhằm xác định rõ thẩm quyền, trách nhiệm của cấp ủy, lãnh đạo cơ quan, đơn vị, đặc biệt là của bí thư trong mối quan hệ với cấp ủy cơ quan, đơn vị; kịp thời nêu gương cán bộ, đảng viên điển hình trong học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; xây dựng cơ chế giám sát cấp ủy, lãnh đạo cơ quan, đơn vị trong việc thực hiện chức trách, nhiệm vụ được giao; ban hành cơ chế cấp ủy, lãnh đạo cơ quan, đơn vị phải chịu trách nhiệm về những yếu kém, sai phạm của cán bộ, đảng viên thuộc quyền quản lý.

Ba là, đẩy mạnh đấu tranh phòng, chống quan liêu, tham nhũng, làm trong sạch bộ máy Đảng và Nhà nước.

Chủ tịch Hồ Chí Minh coi “tham ô, lãng phí và bệnh quan liêu là kẻ thù của nhân dân”⁽¹³⁾; quan liêu là một thứ “giặc trong lòng”, “giặc nội xâm”. Đảng ta luôn coi quan liêu, tham nhũng là một trong những nguy cơ mà đất nước hiện đang phải đối mặt và phải kiên quyết “ngăn chặn và đẩy lùi tham nhũng, quan liêu”⁽¹⁴⁾.

Bệnh quan liêu làm xói mòn tình cảm cách mạng của cán bộ, đảng viên, làm mất lòng tin của quần chúng đối với Đảng và Nhà nước. Tham nhũng hiện nay có mặt ở mọi chính thể, mọi thể chế chính trị và của mọi quốc gia trên thế giới, là những biểu hiện rõ nét nhất của chủ nghĩa cá nhân; là trở ngại đối với sự phát triển và là nguy cơ gây chệch hướng xã hội chủ nghĩa của nước ta. Những

năm gần đây, có không ít chi thị, nghị quyết và các cuộc vận động trong Đảng, trong nhân dân về đấu tranh phòng, chống tham nhũng. Tuy nhiên, nạn tham nhũng diễn ra nghiêm trọng, kéo dài, gây bất bình trong nhân dân và là một nguy cơ lớn đe dọa sự sống còn của chế độ ta. Thực tế cho thấy, một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên suy thoái về tư tưởng chính trị, phẩm chất đạo đức, lối sống, một số tổ chức cơ sở đảng thiếu sức chiến đấu và không đủ năng lực lãnh đạo và chỉ đạo để giải quyết những vấn đề phức tạp nảy sinh.

Để từng bước đạt kết quả trong cuộc đấu tranh phòng, chống quan liêu, tham nhũng, làm trong sạch bộ máy nhà nước, cần thực hiện tốt những vấn đề sau:

- Phải kiên quyết làm nghiêm từ trong Đảng ra xã hội, từ trên xuống và phải xử lý kịp thời, nghiêm minh, đúng pháp luật các vụ, việc, nhất là các vụ nghiêm trọng, không phân biệt người vi phạm ở cương vị, cấp bậc nào.

- Cải cách, xóa bỏ các tổ chức bộ máy khiến cho cán bộ, đảng viên trở thành tầng lớp đặc quyền, đặc lợi, xa rời quần chúng. Bởi vì cách tổ chức bộ máy cũ, mà chủ yếu là cơ chế quản lý hành chính quan liêu, bao cấp, tạo điều kiện cho bất cứ ai khi có một vị trí nào đó trong bộ máy nhà nước mà không rèn luyện, tu dưỡng đạo đức cách mạng thì có thể lợi dụng để có đặc quyền, đặc lợi.

- Đẩy mạnh việc giáo dục và tự giáo dục đạo đức cách mạng trong cán bộ, đảng viên nói chung, cán bộ lãnh đạo, quản lý nói riêng.

- Hoàn thiện hệ thống chính sách, pháp luật, ngăn ngừa sự thoái hóa, biến chất của cán bộ lãnh đạo, quản lý.

- Phát huy sức mạnh tổng hợp của nhân dân và các cơ quan thông tin, báo chí trong giám sát và đấu tranh phòng, chống quan liêu, tham nhũng. □

(13) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, t. 7, tr. 357

(14) *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ IX*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2001, tr. 218